

Nota de prensa

PARAGUÁI OÑEMBOSAKO'I OMBOHUPA HAĞUA KO PORTUGUÉS HA ESPAÑOL ÑE'Ë AMANDAJE 3HA YVY APE ÁRI (CILPE)

- Iveroamérica Retãnguéra Aty (IRA) oykeko mbaretéva, ko amandaje ohecháta mba'etépa ojapo ko'ã ñe'ë momarandupy térã arandupyeta rekombo'épe.
- Brasil ha Paraguaihína umi tetã oguereko hetavéva umi 50 tapicha arandu oñe'ëtavape 13 tetã Iveroamerikaygua apytégui.
- Instituto Cervantes, Instituto Internacional de la Lengua Portuguesa, Instituto Guimarães Rosa, ha avei umi momaranduha EFE ha LLYC oíta ñomongetahápe mokõive ára pukukue ojepysótava ko Amandaje.

Paraguay, 5 jasypo 2023.- Pe amandaje peteïha oikova'ekue táva Lisboa-pe ary 2019 jave ha pe mokõiha táva Brasilia-pe ary 2022-pe, [ko Español ha Portugués Ñe'ë Amandaje Yvy Ape Ári \(CILPE\)](#), oykekóva Iveroamérica Retãnguéra Aty Tekombo'e, Tembikuaa ha Arandupýpe ġuarã (IRA), oikojeýta ko arýpe táva Paraguay, Paraguái, ko'ã árape, 23 ha 24 jasypo jave, ko ñemindu'u rérape: 'Ñe'ënguéra, Momarandu, Arandupyeta Rekombo'e ha Tekojopara'.

Ko amandaje omomba'ese mba'eichaitépa ojogueraha ko'ã *español* ha *portugués* ñe'ë Iveroamérica rekópe, **oñondive ohupytyhápe haimete 850 sua ñe'ëhára yvóra tuichakue**, oíva mbohapyha ha pohápe umi ñe'ë ojeporuvéva apytépe, tembiporupyahu ha ñandutípe.

Ko'ã mba'e jahechakuaávo, ko CILPE2023 mba'e'apopyrã oñe'ë'tahápe mbohapy mba'ére tuichaháicha: Peteïha - Ñandeñaína ñamoñe'ëva: ñe'ënguéra, ñe'ëporãhaipyreita, tekohakuéra; Mokõiha - Ñe'ënguéra ha tekojoparaeta rekombo'e ha Mbohapyha - Ñemomarandu pokatu ha mba'eguasú. Opaite tapicha oikétava ko'ã mbohapy atýpe pa'ũme oíta IRA pytyvõharapavẽ, Mariano Jabonero; Multilingüismo IRA pegua moakãhára, Ana Paula Laborinho; Tetãnguéra ndive Jokupytyrã motenondehára Paraguaigua, Julio César Arriola, ha Paraguái Ñe'ënguéra sãmbyhyhára, Ladislao Alcaraz de Silvero, avei ambue tapiccha arandu ha ikatupyry añetéva ñe'ënguérape, Instituto Cervantes, Instituto Internacional de la Lengua Portuguesa remimoĩmby pegua ha momaranduha ra'eve EFE ha LLYC. [Ape ehecháta apopyrã tuichaháicha](#).

CONTACTO

Víctor Nicolás Salinas
Responsable de Comunicación
OEI Paraguay
victor.salinas@oei.int
(+595) 971 975742

Upe 2022 CILPE 2^{ha} atýpe oĩ kuri haimete 900 tapicha rupi, oĩva'ekue atyhápe ha avei ojoajuva'ekue ñanduti rupive, ha tapicha arandu ohesa'ýjova'ekue imba'ekuaa España, Brasil, Portugal, Argentina, Paraguái, México, Colombia, Chile, Timor Oriental, Angola ha Guinea-Bissau-pegua. Avei oĩ kuri temimoĩmbypegua motenondeharakuéra, España, Brasil ha Portugal pokatu rerapegua, ha temimoĩmby tetã ambueguáva taha'e Tetãnguéra Oñe'ëva Portugués Aty, Temimoĩmby Tetã Ambuegua Portugués Ñe'ëmegua, Iveroamérica Sãmbyhyhapavê, Temimoĩmby Camões, Temimoĩmby Cervantes ha Paraguái Ñe'ënguéra Sãmbyhyha, Paraguái retãmegua.

CILPE 2023, guarani pógui

Ko Iveroamérica Apopyrã Ñe'ëita rehegua ha Portugués ha Español ñe'ë Ñemoasãi IRA pegua ombosako'i CILPE apo ikatu hañuáicha oñeñamindu'uve mba'éichapa oñomombaretevekuaa mokõivéva ko'ã ñe'ë, oñomoĩrũvévo, taha'e tetã remimoĩmby ha ipypegua'ýva (mbo'ehaovusu remimoĩmby, atyguasu ha atyjoaju). Avei, **mokõiveva ko'ã ñe'ë ojoaju hina ambue ñe'ënguéra ijykeregua ndive, heta umíva apytépe oĩva tekombo'e ha arandupy ryepýpe**, mba'eguasuetéva opavavépe ñe'ë guarã.

CILPE2023 oñemboguatataháina oñeñuahẽ hañua mokõiveháicha, ojeho hañuáicha atyhápe ha jaike hañua ñanduti rupive, upéva rupi oñeñuahẽkuaáta hetave tapichápe ha omombaretevéta ñe'ënguéra jepysove tetã jerereguápe oñháicha. Tembiapokuéra ogehapykuehokuaáta IRA-pegua YouTube rupive, [español](#), [portugués](#) ha [guarani](#) ñe'ëme, ñe'ënguéra ojepurútava ñemomarandu ha ñe'ëjovakerã.

CILPE2023 oñemboguatataháina IRA rupive Aty Ñemoirũmby jeykekópe, oñhápe Paraguái Pokatuvete, Iveroamérica Sãmbyhyhapavê (IS), Tetãnguéra Oñe'ëva Portugués Aty (TOPA), Temimoĩmby Tetã Ambuegua Portugués Ñe'ëmegua (TTAPÑ), Temimoĩmby Cervantes España-pegua (TCE), Temimoĩmby Guimarães Rosa Brasil-pegua ha Camões- Jeykeko ha Ñe'ënguéra Remimõimby, I.P. Porgual-pegua.

Jeroikeve ha kuimba'e ha kuña ñemomba'ejoja

Ko tape jeipykúi pukukue mokõivéva aty ohasámava ha ko mbohapyha, CILPE, ha upéicha avei IRA, oñeha'ã omba'apo oñemomba'ejoja ha ojegueroikejoja hañua mayma ñanderapichápe.

Upéva ryepýpe, CILPE2023 oguatataháina tenonde gotyo, ko'ã mokõi ára ryepýpe, upéicha ombohupáta 54 tapicha arandúpe oúva 13 Iveroamérica retãgui, ha hetave hina Brasil ha Paraguái guava.

Ambue mba'e omopeteíva avei ko Amandajépe niko oñembojojaha kuña ha kuimba'e retakue, 27 kuimba'e ha 27 kuña ohesa'ýjijóta imba'ekuaapy ko atýpe.

- [Eike ko'ápe](#) CILPE2023 apopyrãnguérape.

CONTACTO

Victor Nicolás Salinas
Responsable de Comunicación
OEI Paraguay
victor.salinas@oei.int
(+595) 971 975742

Iveroamérica Retãnguéra Aty (IRA) rehegua

Omboheróvo “Romoañete oiko haḡua tembiapojoaju”, Iveroamérica Retãnguéra Aty Tekombo’e, Tembikuaa ha Arandupýpe ḡuarã (IRA) hína, 1949 guive, peteĩha tetãnguéra remoimoĩmby tembaipojoajurã Sur-sur Iveroamérikape. Ko’aḡaitéramo oĩ ipype 23 tetã, ha oguereko 19 mba’apoha renda, ha avei Pytyvõhapavẽ oĩva Madrid-pe.

Oguereko 400 rasa apopyrã ojegueroguatáva tetã remimoĩmbykuéra ndive, mbo’ehaovusu, tapicha aty, mba’apoha guasu ha ambueve temimoĩmby ndive, IRA oĩ umi tuichave omba’apo joajúva Iveroamérikape apytépe, hese ae oguejy tuichaiterei Iveroamérikape ñande rapicha ndoleíi ha ndohaíriva, oporohekombo’e 4,7 sua temimbo’épe, ha avei 200.000 rasa mbo’ehárape Iveroamérikape.

CONTACTO

Víctor Nicolás Salinas

Responsable de Comunicación

OEI Paraguay

victor.salinas@oei.int

(+595) 971 975742